

NWOA Nieuwsbrief februari 2007, jaargang 12, nr. 1

Redactie: Hans de Groot Jeanne d'Arclaan 250 1183 BG Amstelveen tel.: 020 – 647 53 49, e-mail: hansvaio@planet.nl

In deze Nieuwsbrief...

- **De harmonieeler van Leibniz in relatie tot astrologie**
Open-Huislezing op 7 oktober 2006 door Hein van Dongen, samengevat door Hans de Groot
- **Een astrologisch geïnspireerd sociaal-geografisch model**
Open-Huis lezing op 4 november 2006 door Bas van der Eijk, samengevat door Hans van Oosterhout
- **En dan nog dit...**
  - Planetoïde 10964 Degraaff, *Hans van Oosterhout*
  - De Dow Jones en de Saturnusgolf, *Robert Doolaard*

De harmonieeler van Leibniz in relatie tot astrologie

*Lezing door Hein van Dongen – 7 oktober 2006,
Verslag: Hans de Groot*

Waarom is astrologie tegenwoordig geen leer meer met aanzien? En hoe komt het dat de uitgangspunten van de astrologie zich niet of nauwelijks meer ontwikkelen?

Volgens Hein van Dongen hangt dat samen met de achterliggende ideeën die in deze tijd in de westerse wereld dominant zijn. Het ontstaan van deze ideeën bestrijkt een geschiedenis, een trend die zich uitstrekt over honderden jaren.

Reden om bij dit onderwerp de filosoof Leibniz te betrekken is dat hij in wat hij voortbracht een markante combinatie vormde van het oude en het nieuwe.

Leibniz – de persoon

Gottfried Wilhelm Leibniz (1646 – 1716) was een veelzijdig genie. Zoals vaker het geval was die veelzijdigheid voor een deel ook een probleem. Dit probleem hield voor Leibniz in dat hij geen keuze kon maken uit wat te doen.

Op zijn 20e jaar was hij qua kennisontwikkeling al op een niveau dat het mogelijk maakte om te promoveren, maar dat werd hem toen nog geweigerd. Later niet meer.

Leibniz voelde zich gefrustreerd door traagheid van universiteit. Dat bracht hem ertoe zijn heil elders te zoeken en zo kwam hij ertoe om diplomaat te worden. Maar vanuit zijn veelzijdigheid werd hij daarnaast jurist, filosoof en niet in de laatste plaats ook uitvinder. Zo ontwierp hij een goedwerkende rekenmachine die kon optellen, vermenigvuldigen en delen. En op wiskundig gebied ontwikkelde hij behalve integraal en differentiaal rekenen ook de logica.

Volgens Leibniz kon de waarheid worden berekend door formele relaties die in getallen konden worden uitgedrukt. In het vervangen van gewone taal door getallen en het formaliseren van complexe relaties toonde hij zich onmiskenbaar een pythagoreër. Hij was een wiskundig genie en meende dat alle vakken op die wiskundige basis geplaatst konden worden.

Leibniz bracht zijn ideeën niet onder in boeken maar in brieven. Hij oriënteerde zich breed en liet zich van vele kanten inspireren. Zo had hij informanten over de Chinese filosofie. De kennis die hij via hun verwierf bracht hem tot het

ontwerp van het binair rekenstelsel. Hij zag dat als een vereenvoudiging van het rekenen.

Leibniz manifesteerde zich ook als technicus. Zo bedacht hij kogellagers voor assenruituigen en liggende windmolens voor de wijnbouw. Bovendien ontwierp hij de deugel. Ook over beleidsvraagstukken dacht Leibniz na. Zo ontwierp hij een methode om inflatie te voorkomen en bedacht een plan om met succes Egypte te kunnen aanvalen.

Welstand heeft zijn genialiteit en creativiteit hem echter niet gebracht. Leibniz stierf arm, maar omgeven door boeken en brieven. Van hem zelf zijn rond de tweeduizend brieven bewaard. De ontsluiting daarvan is nog lang niet voltooid.

Pionier en aftands in eigen tijd

Leibniz was een denker die we aan de ene kant kunnen zien als een pionier van het computertijdperk maar tegelijk als de laatste der grote kabbalisten.

De grote voorganger van Leibniz in zijn wetenschappelijke denken was zoals hiervoor al werd genoemd Pythagoras. Pythagoras ontdekte de getalsverhoudingen van de toonsafstanden octaaf (van 'do' tot 'do') en kwint (van 'do' tot 'so') op een snaar. Waarschijnlijk was deze kennis in zijn praktische toepassing al ouder, maar Pythagoras ontdekte de wiskundige getalsverhoudingen.

Niet alleen in de muziek, maar in de wetenschap in het algemeen draaide het om deze geldige wiskundige principes. Tegelijk hadden getallen in het pythagoreisch denken een betekenis. Zo stond de '1' voor totaliteit, oorsprong, omvatendheid, maar ook voor het kleinste samenstellende element. De '2' had betrekking op de polariteiten.

Plato's leer ging daarop voort en beschreef ondermeer hoe vanuit die betekenis der getallen uit de 1 de 2 voortkomt en uit de 2 de 3.

Getallen waren dus meer dan rekenkundige eenheden en hadden een metafysisch aspect. Dat was ook het geval in het denken van Leibniz.

Hetzelfde gold voor de materie. Ook daar was sprake van een bestaan op meerdere niveaus. Dat is nu nog terug te

vinden in de theosofie waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen het astrale en het stoffelijke lichaam. Dat onderscheid is ontleend aan Plato en Aristoteles. Aristoteles stelde zich de vraag hoe de ziel de materie kan beïnvloeden. Dat werd volgens hem mogelijk gemaakt door een tussenstof: de pneuma (adem). Deze bepaalt het verschil tussen een levend en een dood lichaam. Pneuma is het vijfde element, de ether. En de sterren zijn gevormd uit de ether en dus als zodanig niet stoffelijk. De sterren en de adem zijn van hetzelfde element en behoren daarmee beide tot de astrale werkelijkheid. Die astrale werkelijkheid sluit aan op de zielenwereld van de neoplatonisten. Op grond daarvan kon Ficino zeggen dat de mens diende te proberen om de sterren te incorporeren. Die gerichtheid op het hogere was mogelijk vanuit Eros, de contemplatieve liefde die zich richt op het hoogste, het Al-Ene.

Al-Ene	
Nous	
Zielen	
Pneuma	(5e element, de ether)
Lichamen	(4 elementen)

Neoplatonistisch (deel)model van de werkelijkheid

De neerwaartse beweging is een voortbrengingsproces waarin het hogere zich uitdrukt in het lagere. Dit proces wordt aangeduid als emanatie.

Wat daar naarmate de afdaling verder gaat in toenemende mate uit verdwijnt is de volmaaktheid en eenheid. De mens bevindt zich op zo'n lager niveau en dient dan ook om die eenheid weer te verwerven zich middels contemplatie te richten op het hogere, op het Al-Ene.

Geheugenkunst

Hiervoor ging het over de verandering in het denken waardoor de astrologie geleidelijk haar levensbeschouwelijke context verloor. Dit proces is ook te zien in de verandering van de betekenis van het geheugen. In grote lijnen is dat een verandering van een scheppende en herinneringsfunctie naar alleen een herinneringsfunctie.

De geheugenkunst had een plaats in een tijd - tot enkele eeuwen geleden - waarin de mens niet beschikte over hulpmiddelen om complexe reeksen gebeurtenissen te onthouden. In die situatie ontwikkelde men de geheugentechnieken. Die techniek kwam neer op het gebruik van symbolen om gebeurtenissen te onthouden.

Die symbolen zijn als het ware ondergebracht in een huis of zelfs een paleis met allerlei ruimtes waarin zich symbolische voorwerpen bevonden. De kunst - de geheugenkunst - bestond eruit mentaal zo'n huis van het geheugen te ontwerpen.

Deze kunst bestond tot in 17e en 18e eeuw en leidde tot een soort magisch geheugen, een systeem. Dit systeem werkt beter naarmate het meer aansluit. Die aansluiting was er volop in het symbolisch denken in de Middeleeuwen. Een complex betoog voorbereiden en houden deed men door als het ware een voorbereidende wandeling door het huis van het geheugen te maken. Tijdens het betoog trof men daar dan die zaken aan die men er had neergezet bij het voorbereiden van het betoog.

Deze manier van denken en gedachten organiseren is sinds de Renaissance gaan afnemen, samen met het gebruik van symbolen om te memoreren zaken in herinnering te kunnen brengen.

Een niet langer productief paradigma

Sinds het eind van de Middeleeuwen verdween in het levensbeschouwelijke denken in de westerse wereld geleidelijk aan de context waarin astrologie een plaats had. Het gevolg van deze tot op heden voortgaande ontwikkeling is dat in het hedendaagse denken er vrijwel niets meer aansluit op de gedachtenwereld van de astrologie.

Dat heeft een oorzaak, namelijk dat het onderliggend paradigma met een door hogere machten bestierde kosmos niet meer productief is. Het leidt niet langer meer tot groei en vernieuwing. Er doen zich geen wijzigingen en geen bijstellingen meer in voor. Waar de ideeën over het bestaan zich wél ontwikkelen, en dan gaat het met name om de wetenschap, heeft een leer als de astrologie geen plaats meer. Daardoor kon het gebeuren dat astrologie langzaam maar zeker op een zijspoor is geraakt.

Dat geldt overigens niet alleen voor de astrologie maar voor het hele aspect van betekenisgeving aan de fysieke wereld. Een voorbeeld wat dat betreft: een eenvoudig voorwerp als een tafel was van oorsprong als symbool beladen met betekenis, het was niet alleen een functioneel ding. Nu kennen we aan een tafel geen andere betekenis meer toe dan de concrete functie die deze heeft.

Dit verdwijnen van betekenisgeving werkt ook door - in reducerende zin - op het niveau van beleving van de dingen.

We plukken met andere woorden de vruchten van 'harde wetenschappelijke' benadering die is voortgekomen uit de scheiding van alchemie en chemie, van astrologie en astronomie.

Dat betekent niet dat die oorspronkelijke benadering van het bestaan is verdwenen, wel dat het moeilijk is een plek te vinden waar deze zaken nu nog serieus worden beoefend. Anders gezegd: de wereld zelf is niet onttoverde, maar de toegang tot het betoverde is bemoeilijkt.

Vallende doctrines

Die onttovering liep parallel met de afnemende invloed van klassieke doctrines. Naarmate de praktijk meer invloed kreeg op het denken nam de aanvaarding van doctrines af omdat deze niet houdbaar bleken.

Een voorbeeld daarvan is de traditionele harmonieleer van Pythagoras. Deze bleek in de muziekpraktijk niet te kloppen. Als een muziekinstrument werd gestemd volgens de traditionele pythagoreïsche harmonieleer, dan gaf dat als probleem dat het ene akkoord wel zuiver klonk maar het andere niet. Deze stemming was dus een ideaalstemming die in de praktijk toen de meerstemmige muziek zich ontwikkelde juist niet ideaal bleek te zijn.

Zo werd de stemming van muziekinstrumenten niet langer gedaan op basis van de doctrine en ontstond de veel zuiverder klinkende getempereerde stemming. De muzikale praktijk bracht dus een slag toe aan het gezag van de pythagoreers.

Een andere onttroning vond plaats in de pythagoreïsche getallenleer die werd toegepast in de meetkunde. De pythagoreïsche doctrine was dat in de fysieke ruimte alles was opgebouwd uit lengteverhoudingen tussen hele getallen. In de

praktijk bleek dit onjuist. Er waren namelijk ook irrationale getallen.

De bekende stelling van Pythagoras dat bij een driehoek het kwadraat van de schuine zijde gelijk is aan de som van het kwadraat van de twee andere zijden bracht de doctrine in de problemen. Als die laatste twee bijvoorbeeld even groot waren, stel 1 meter, dan zou de lengte van de schuine zijde gelijk zijn aan $\sqrt{1^2 + 1^2} = \sqrt{2}$.

En $\sqrt{2}$ is een irrationaal getal, dat wil zeggen een getal dat niet gevormd kan worden als resultaat van welke breuk van twee gehele getallen dan ook. Het ligt buiten die 'rationale' pythagoreïsche orde.

Het zijn twee voorbeelden van hoe een doctrine het aflegde tegen het denken. Het zijn voorbeelden van hoe er in toenemende mate een scheiding ontstond tussen een oude en een nieuwe benadering van de werkelijkheid.

De perfectie die werd geacht aanwezig te zijn in een door het goddelijke geschapen wereld bleek in die schepping niet aanwezig te zijn. Dat heeft te maken met verloren gaan van de volmaakte eenheid die op het hoogste niveau aanwezig is in de lagere niveaus.

Volgens Leibnitz leeft de mens toch in de best mogelijke van alle werelden. Volgens Leibnitz was de gehele schepping op weg naar die volmaaktheid. Deze gehele schepping zag hij als opgebouwd uit monaden. Deze monaden streven naar maximale bewustwording. Zo zullen alle monaden die nu de vorm hebben van stoffelijke objecten eens een menselijke ziel worden. Dat is een ontwikkeling die verloopt volgens de lijnen van een symfonie en verloopt onafhankelijk van wat wij zien als causale processen. Die causaliteit was volgens Leibnitz niet aanwezig. Wat zich afspeelt is een proces dat nog het best valt te zien als wat Jung synchroniciteit noemde. Ook was voor Leibnitz daar de vraag van de relatie tus-

sen lichaam en geest beantwoord: er is geen relatie in de zin van interactie. De geest beïnvloedt niet het lichaam en het lichaam niet de geest. Er is sprake van een voorbeschikte harmonie, niet als een vorm van determinisme, maar vanuit de spontane, onafhankelijke ontwikkeling van iedere monade waarin het gehele ontwikkelingsplan aanwezig is. Zo kunnen we Leibnitz zien als een markante denker op een bepaald punt van de ontwikkelingslijn van het denken op basis van de klassieke doctrines naar het denken vanuit de empirie.

En de astrologie?

Wat kan je in deze tijd waarin de empirie heersend is in het denken nog met astrologie, dat tot de oude symbolische wereld behoort? Volgens Hein van Dongen is de beste benadering een fenomenologische. Astrologie heeft geen theorie meer. Zaken behoren sinds Descartes tot de fysische wereld of tot de symbolische wereld. Het is nu of het een of het ander. Door astrologie fenomenologisch te benaderen kan je er positief gebruik van maken van dat die theorie ontbreekt. En bovendien is het volgens hem goed om te bedenken dat wetenschap ook een sociaal spel is. Wetenschappers zijn na werktijd nog wel eens anders dan onder werktijd. Dat geeft hoop.

Hein van Dongen

Hein van Dongen is onder andere filosoof, parapsycholoog en redacteur van het tijdschrift Prana. Ook is hij musicus. Hein van Dongen heeft zich intensief beziggehouden met bijzondere menselijke ervaringen zoals religieuze ervaringen en met de vraag hoe die te plaatsen zijn in een samenhangend geheel.

Een astrologisch geïnspireerd sociaal-geografisch model

Open-Huis lezing op 4 november 2006 door Bas van der Eijk, samengevat door Hans van Oosterhout

Bas van der Eijk studeerde als sociaal geograaf aan de Universiteit Utrecht. Hij is als astroloog en coach gespecialiseerd in het beroepsleven. Hij studeerde af op een scriptie waarin hij een sociaal-geografisch model ontwikkelde op basis van de astrologische symboliek, wat in het academische milieu enige ophef veroorzaakte.

Een van de specialismen binnen de sociale geografie is de regionale geografie, die zoals de naam zegt, tracht een beschrijving te geven van de specifieke aspecten van een bepaalde regio. Door de grote verschillen die er tussen regio's kunnen bestaan eist dit kennis van een of meer andere vakgebieden. Om regio's te verklaren maken geografen gebruik van modellen. Een voorbeeld is het centrum-periferie model:

er is een centrum, een stad bijvoorbeeld, met het gebied daaromheen en tussen die twee vindt interactie plaats. Een veel gebruikt complexer model is dat van Paasi, die in de ontwikkeling van een regio vier fasen onderscheidt:

1. Het begint met een bevolking die een leefgebied, een territorium heeft.
2. Vervolgens krijgt het territorium een "officiële" grens, het wordt een staat.
3. Dan vindt maatschappijvorming plaats: de staat ontwikkelt zich tot een gemeenschap met een eigen karakter.
4. "En zo gaat het dan verder door", wat establishment wordt genoemd.

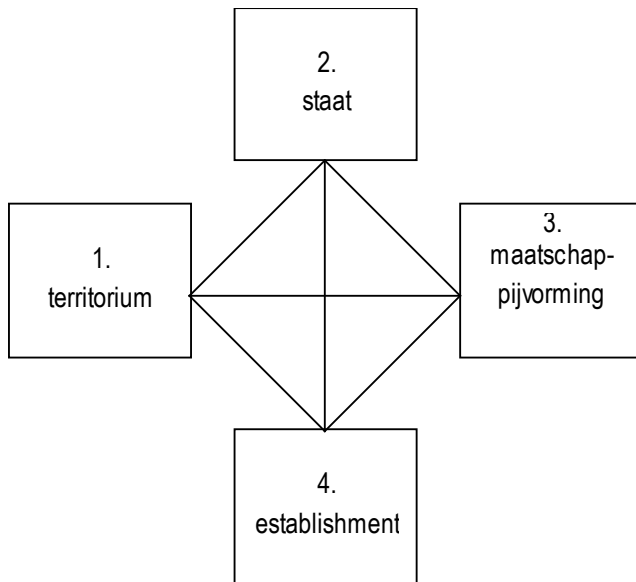

fig. 1, Het model van Paasi

In figuur 1 zijn de fasen als blokken weergegeven. Met name stap 4, het establishment wordt vaak als niet bevredigend gezien, er gebeurt eigenlijk niets meer.

Een andere benadering is de Franse, waarin een regio wordt gezien als een persoonlijkheid, gekenmerkt door sfeer, landschap, mensen, producten etc. die samen een uniek geheel vormen.

De verschillen tussen de modellen maken het moeilijk om onderzoeken te vergelijken. Dat wordt nog eens versterkt door het feit dat de resultaten die een model oplevert erg afhangen van de manier waarop de onderzoeker het heeft

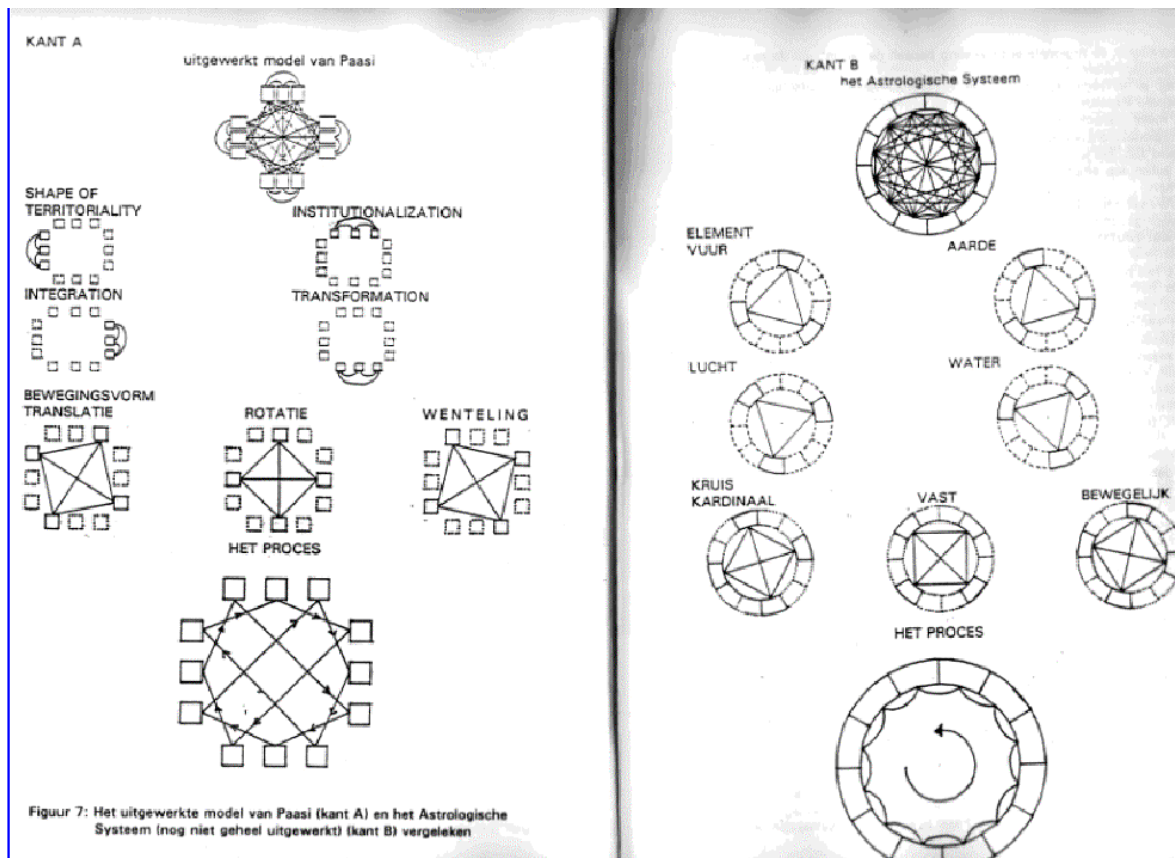
toegepast. Onderzoeken die met dezelfde methode zijn verricht zijn daardoor vaak toch nog moeilijk onderling vergelijkbaar.

In Bas' afstudeerscriptie, getiteld *Experimentele geografie: schets van een ideaal-typische regio* wordt een methode ontwikkeld t.b.v. vergelijkend onderzoek die gebaseerd is op de symboliek uit de astrologie.

Het directe toepassen van astrologie is bij een regio uiteraard niet mogelijk. Er is geen ontstaansmoment en, omdat het een gebied is, een oppervlak, ook geen equivalent van een geboorteplaats. Een horoscoop kan dus niet worden berekend. De astrologische symboliek biedt echter wel aanknopingspunten voor een systematische benadering via een modificatie van het Paasi-model.

De oorspronkelijke vier fasen van Paasi worden gerelateerd aan de elementen en geven aspecten van een regio weer. Dan worden ze elk in drieën gedeeld, analoog aan de drie kruisen Hoofd, Vast en Beweeglijk. Dit is een essentiële stap die in veel modellen vergeten wordt. De kruisen geven een model dynamiek aangezien zij de drie bewegingstypen in ons universum symboliseren. Dit zijn ook de drie bewegingen die de natuurkunde onderscheidt als de basis waartoe elke andere beweging te herleiden is.

De eerste beweging is de translatie, de recht vooruitgaande beweging, in de astrologie gesymboliseerd door het hoofdkruis. De tweede beweging is de rotatie, de ronddraaiende beweging, in de astrologie gesymboliseerd door het vaste kruis. De derde beweging is de revolutie, de wentelende beweging, in de astrologie gesymboliseerd door het bewegelijke kruis.

Figuur 7: Het uitgewerkte model van Paasi (kant A) en het Astrologische Systeem (nog niet geheel uitgewerkt) (kant B) vergeleken

Dat levert het volgende schema op:

vuur:	bewustzijn en identiteit
aarde:	economie
Lucht:	interactie
water:	cultuur
hoofd:	translatie
vast:	rotatie
beweeglijk:	wenteling

Het eindresultaat bestaat uit twaalf sectoren die uiteraard de kenmerken van de twaalf tekens vertonen.

In fig. 2 onderaan deze pagina een scan van twee pagina's uit de scriptie waarmee te zien is dat het door Bas uitgewerkte model van Paasi dezelfde structuur heeft als het astrologische systeem.

Om het model praktisch bruikbaar te maken, is een tweetal schema's opgenomen waarin de sectoren (huizen) per element en per kruis worden beschreven.

Schema 6 uit de scriptie

De sectoren per driehoeksgroep	Meer concreet:
<p><u>Regionale vitaliteit</u></p> <p>1. regionale identiteit</p> <p>5. regionaal bewustzijn</p> <p>9. interregionale verbanden</p>	<p><u>Mate van regionale eenheid</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 'uitstraling', mentaliteit - 'togetherness' op regionaal niveau - imago, openheid van grenzen zowel eigen als andere
<p><u>Regionaal vermogen</u></p> <p>2. regionale potenties</p> <p>6. regionale organisatie</p> <p>10. interregionale structuren</p>	<p><u>Mate van regionale kracht</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - fysische gesteldheid, gebondenheid aan de regio - regionale bestuursvorm, regionale instituties, regionale specialisatie - positie van de regio in de wereld en 'op de markt'
<p><u>Interactiepatronen</u></p> <p>3. intraregionale geleding</p> <p>7. interregionale geleding</p> <p>11. bovenregionale geleding</p>	<p><u>Mate van vermogen tot communicatie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - verdeling in subregio's en andere indelingen - relaties met partnerregio's, 'relational properties', member-member-verhoudingen - incorporatie in grotere regionale verbanden, functie als deelstaat, provincie of als deelgebied van een grotere fysische regio
<p><u>Regionale bewustwording</u></p> <p>4. regionale behoeften</p> <p>8. regionale cultuur</p> <p>12. bovenregionale kaders</p>	<p>Ontwikkeling naar verdere vereniging van de regionale eenheid of verder losraken van de (onder)delen</p> <ul style="list-style-type: none"> - regionale vraag, importeren - toevoegingen aan en verwerking van wat er al was (zie sector 2): cultivering, industrie, bebouwing, bescherming van de eigenheid: oorlog, protectionisme - onderworpenheid aan ontwikkelingen en besluiten van bovenregionaal niveau, medebewind, schaalvergroting, wereldsysteem, hogere wetgeving, de opheffing van grenzen

Schema 7 uit de scriptie

De sectoren per kruisgroep, mer concreet:

Het politieke kruis   macht door invloed op regio's en op zowel verstand als gevoel van mensen Politieke macht

---

In hoeverre is de regio in staat macht uit te oefenen, dan wel een eigen weg te gaan, met gebruik van:

- 1: de eigen 'spirit',
- 4: de druk tot actie vanwege eigen behoeften gecombineerd met de afhankelijkheid van anderen voor de bevrediging ervan,
- 7: het vermogen tot onderhandeling,
- 10: de positie op de markt.

NB: een markt is niets anders dan georganiseerde vraag van anderen. Kun je adequaat op die vraag inspelen, of beter nog, kun je (mede) die vraag bepalen, dan zit je in een gunstige positie.

Het economische kruis   macht door invloed op materie (grond, geld, goederen) en op het gevoel van mensen Economische macht

---

In hoeverre is de regio in staat om macht uit te oefenen, dan wel een eigen weg te gaan, met gebruik van:

- 2: het potentieel van in de regio aanwezige rijke gronden in zaken als delfstoffen, vruchtbare bodem, watervoorraden, alsmede met gegevens zoals ligging en reliëf, en tevens een beroep op de verbondenheid van de bevolking met het gebied,
- 5: het aanwezige regionale bewustzijn, de wens om zich als regio autonoom te ontwikkelen, alsmede de bevolkingsomvang,
- 8: het in de regio aanwezige productievermogen, de productiviteit, het vermogen om mensen, zaken en relaties in te zetten voor het eigen belang,
- 11: een beroep op de verantwoordelijkheid die het bovenregionale verband heeft ten aanzien van de bescherming en ontwikkeling van de regio (bij bestuurlijke regio's) of de rol of functie die de regio vervult in een groter geheel (bv. In een groter cultuurgebied of in een fysisch-geografische regio).

Het intellectuele kruis   macht door invloed op relaties en met kennis en op het verstand van mensen

---

Intellectuele macht

In hoeverre is de regio in staat om macht uit te oefenen, dan wel een eigen weg te gaan, met gebruik van:

- 3: de eigen intraregionale geledingen, en vooral de verbanden tussen de delen: infrastructuur, telecommunicatie, transport, maar ook het al of niet spreken van één (algemene) taal in de regio,
- 6: de regionale overheid, de vorm van het bestuur en de autonomie ervan, typisch regionale specialisaties/kenmerken, het opleidingsniveau van de bevolking, het zichzelf voldoende kunnen voorzien in werkgelegenheid,
- 9: de aanwezigheid van de regio of typisch bij die regio behorende zaken elders in de wereld: multinationals uit de regio, ideeëngoed, consumptiepatronen, alsmede de overtuigingskracht in de wereld op grond van een opgebouwd imago,
- 12: het vermogen om delen van de eigenheid op te geven, mee te doen in een groter verband (EU, VN) en er gedeeltelijk in op te gaan.

Hoe wordt dit model nu gebruikt bij het karakteriseren van een regio? De werkwijze hierbij is geïnspireerd op het ge-

bruik van de huisheren in de astrologie. Dat kan natuurlijk niet op precies dezelfde manier, omdat er in dit model geen

tekens en planeten zijn of iets wat daaraan analoog is. Wat de sociaal geograaf moet doen is bepalen, voor een bepaalde sector, in welke andere sector de bepalende factoren staan. Sector 1 bijvoorbeeld geeft de identiteit van een regio weer, hoe zien de inwoners van die regio zichzelf? Als voorbeeld de Hoekse Waard, een van de Zuid-Hollandse eilanden. Het is een landbouwgebied, omringd door water met aan de overkant de stedelijke gebieden van Rotterdam, Dordrecht etc., die bouwgrond nodig hebben en begerig naar het gebied kijken. De bewoners van de Hoekse Waard voelen zich daarentegen "eilanders", ze zijn verbonden met het land waar ze wonen en met het agrarisch karakter dat het nog steeds heeft. Sector 2, die te maken heeft met aarde (huis II, Stier) is dus sterk bepalend voor hoe ze zichzelf zien en dat wordt in het model tot uiting gebracht door te zeggen dat een factor (huisheer) van sector 2 in sector 1 staat. Op dezelfde manier staat een factor van sector 2 ook in sector 4, omdat de culturele eigenheid van het gebied (4) ook sterk wordt bepaald door de geografische situatie, door het "eiland zijn".

De vraag rijst dan natuurlijk, hoe "identiteit" wordt gedefinieerd. Dat hangt er af van de geograaf zelf. Kan deze zodanig in het gebied assimileren dat hij de identiteit in zekere mate van binnenuit kan meebelevan, of blijft hij of zij een buitenstaander? Het is van belang dat dit expliciet wordt gemaakt.

En wat de cultuur betreft, ook daar zitten weer twee aspecten aan. Er is een deel van de cultuur waar je weliswaar in leeft maar waar je je niet bewust van bent en die in sector 4 valt. Daarnaast is er een deel waarvan je je wél bewust bent en dat tot uitdrukking komt in bijvoorbeeld kunst. Dat deel valt in sector 5.

Een ander voorbeeld is sector 11, die de bovenregionale verbanden aangeeft. Dat zijn de maatschappelijke structuren die boven de regio uitgaan, zoals bijvoorbeeld de regering. Factor 5 in 11 zou dan betekenen dat men de belangen van de eigen regio behartigt uitdraagt in die bovenregionale verbanden, bijvoorbeeld door een goed te lobbyen in krin-

gen van parlement en regering. Een voorbeeld daarvan is de situatie die ontstond in Limburg, toen er in Groningen bij Slochteren aardgas werd gevonden. De steenkoolmijnen waren niet meer rendabel en DSM (Dutch State Mines, de mijnindustrie dus) dat zich aan het omvormen was tot chemische industrie, had grondstoffen nodig. Het Groningse aardgas was daarvoor ideaal en het had voor DSM voor de hand gelegen om te verhuizen naar Groningen, met desastreuze gevolgen voor de economie van Limburg. Het was de persoonlijke invloed van de toenmalige gouverneur van Limburg, Cremers, die ertoe leidde dat in plaats daarvan een pijpleiding werd aangelegd die het Groningse gas naar Limburg vervoerde. Dit is een sprekend voorbeeld van factor 5 in 11. Bovendien laat het zien, dat ook invloedrijke personages hun plaats kunnen vinden in het astrologisch geïnspireerde model, wat in andere modellen nog wel eens moeilijk is.

Het astrologische model werkt voornamelijk door middel van de huizen en de huisheren. Ook tekens, die meer een sfeer weergeven zouden aan de sectoren kunnen worden toegekend, maar dat is erg intuïtief en zal erg verschillen per geograaf.

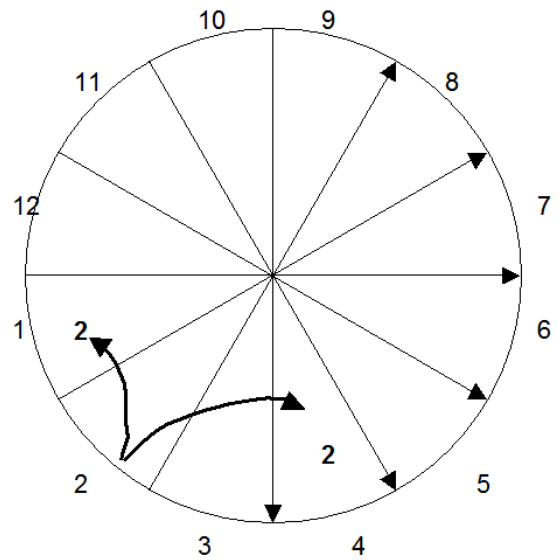

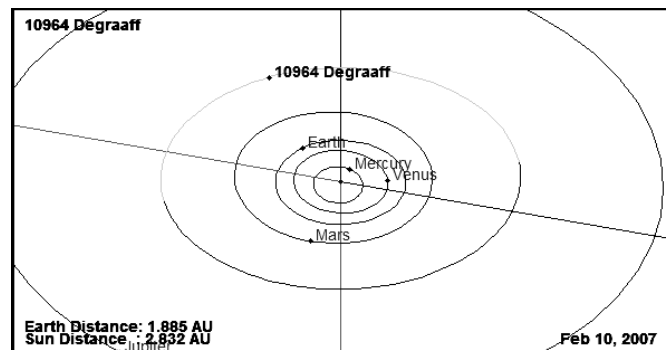
fig.4, "Huisheren"

En dan nog dit...

Planetoïde 10964 Degraaff

Bess Reijnen, echtgenote van ons voormalig bestuurslid Willem de Graaff, heeft ons laten weten dat zijn naam sinds 13 april 2006 voortleeft in de ruimte. Planetoïde 10964 Degraaff is nu dus drager van zijn naam. Deze planetoïde staat tussen Mars en Jupiter en is te zien via http://neo.jpl.nasa.gov/cgi-bin/db_shm?sstr=10964&group=all&search=Search.

Als Java op de computer is geïnstalleerd, dan is het mogelijk om deze planetoïde te zien bewegen. (www.java.com).
Hans van Oosterhout

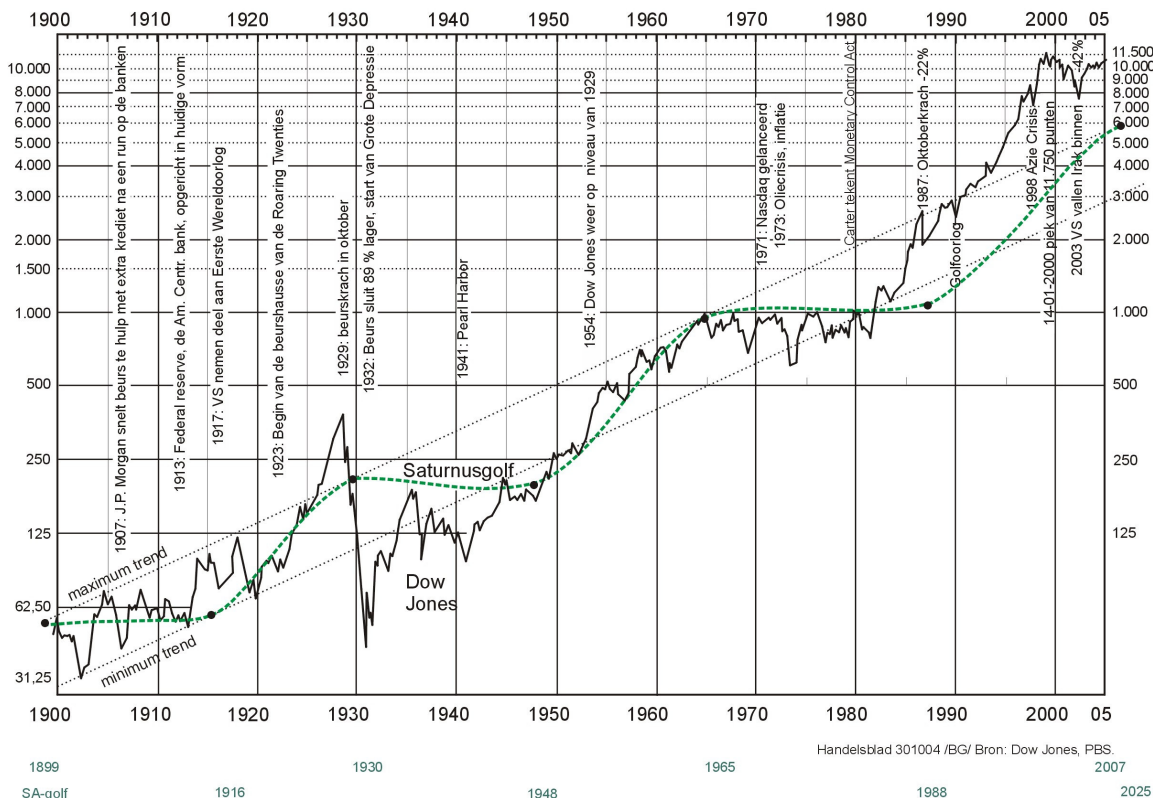

De Dow Jones en de Saturnusgolf

door Robert Doolaard

Dow Jones en de Saturnusgolf 1900 - 2005

Robert D. Doolaard 2004-5

Bovenstaande grafiek is een weergave van de Dow Jones van 1900 t/m 2005 in combinatie met de Saturnusgolf in deze zelfde periode. De grafiek is logaritmisch opgesteld in plaats van, zoals gebruikelijk, lineair.

Op de y-as is elke verdubbeling even groot, waardoor een beter zicht ontstaat op de procentuele veranderingen in het koersverloop. Bij een lineaire opstelling zou de spectaculaire koersstijging van de jaren 20 in het niet vallen bij die van de jaren 90.

Om het verband tussen de Saturnusgolf en de Dow Jones duidelijk te laten uitkomen, zijn de golftoppen geprojecteerd op de lijn van de maximum trend.

Het is opvallend hoe de lange termijn trend van de Dow Jones grotendeels samenvalt met de Saturnusgolf. Als de golf daalt, stagneren de koersen langdurig, ondanks hevige fluctuaties. Stijgt de golf dan gaat de trend omhoog.

Op de achtergrond van de spectaculaire stijging van de jaren 90 bevinden zich de eensgezind stijgende golffasen van zowel de Jupitergolf, als de Saturnus en Uranusgolf. Te zien is dat er nog een hoop lucht zit in de Dow Jones (in stand gehouden door de centrale banken) omdat de koers nog ver boven de maximumtrend fluctueert.

Wat deze grafiek leert is dat je als lange termijn belegger, zoals pensioenfondsen, waarschijnlijk beter je geld ergens anders kan beleggen dan op de beurs, want de Saturnusgolf gaat pas in 2025 weer omhoog.

Ook al laten sommige beurzen een andere trend zien, zoals de Arabische, die momenteel omhoog schieten door de sterk gestegen olieprijs, en de Japanse, om andere redenen, de Dow Jones is toch tamelijk dominant, gezien zijn grote invloed op de belangrijkste Europese beurzen.

Robert D. Doolaard

De NVWOA Nieuwsbrief is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Wetenschappelijk Onderzoek van de Astrologie.

Bestuur NVWOA:

Voorzitter: drs. F. Vermooij, Prof. H. de Vrieslaan 9, 3571 GE Utrecht, tel. 030 - 271 15 66,
e: franciscus.vermooij@hetnet.nl

Secretaris: Hans van Oosterhout, Turkooisdrift 10 3436 BG Nieuwegein tel.: 030 - 603 37 99,
e: hans@hvoosterhout.demon.nl

Penningmeester: drs. Sybe Dijkstra, De Lairesestraat 48, 1071 PB Amsterdam, tel.: 020 664 20 50,
e: zin@sybedijkstra.com

Drs. A.G. Bruining, Petemoederslaan 11 bis a 3552 AH Utrecht, tel. 030 - 273 29 54,
e: zhh@hacom.nl

Redactie Nieuwsbrief: Hans de Groot, Jeanne d'Arclaan 250, 1183 BG Amstelveen, tel. 020 - 647 53 49,
e: hansvaio@planet.nl

Website: NVWOA: www.nvwoa.nl